

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, fél évre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.

Kunz József ur kereskedésével szemben.

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel.

Egyes szám 4 kr.

Felhívás előfizetésre.

Az új évkönyv elején, önmagunkat dicsérő, komolyatos sablonok helyett, egyszerűen utalva közönségünk eddig tanusított érdeklődésére s támogatására, bizalommal felhívjuk mindazokat, kik eddig előfizetéseiket meg nem újították, hogy azt megújítani s lapunkat további érdeklődésükkel kíséni sziveskedjenek.

A „**Debreczeni Ellenőr**“ előfizetési ára: Egész évre: **10 frt**, fél évre: **5 frt**, negyedévre: **2 frt 50 kr**, egy óra: **1 frt**. Egyes szám ára pedig **4 kr**.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési díjak a „Debreczeni Ellenőr“ kiadóhivatalába (Széchenyi utca 1761. sz. Kunz József kereskedésével szemben) küldendők.

A „**Debreczeni Ellenőr**“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

A hercegprimás beszéde.

Juli 5.

Az érdeklődés a parlament működése iránt, a képviselőházból a méltóságos főrendek házába ment át, ahol Vaszary Kolos hercegprimás egy

kinyilatkoztatás-szerű nagy beszéddel nyitotta meg azt a kultur-vitát, amely két év óta készült a méltóságos uraknál s amelynek előszelét ki lehetett érezni Schluach püspöknek nagyváradi beszédéből.

Az a nagy kérdés meredezik ismét a magyar közönség előtt: legyen-e kultur harc, felekezeti háboru s emész-szük-e föl erőnket a vallási villongásokban,

És a kulturharc tényleg létezik.

Mi mást vegyünk ki abból, hogy a kormány kiadja rendeletét; az alsó papság megtagadja teljesítését; a felső papság tanácskozik, de nem ad a törvénynek megfelelő utasítást lelkeszeinek. Megkezdődik a Rampolla bitorshoz és a Rómába zarándoklás, a diplomáciai alku-dozás minden irányban. Közbe a kormány felfüggeszti a rendelet hatályát, aztán a közigazgatási hatóságok megbírságolják az ellenszegülő lelkeseket. Simor erimás, aki nem engedett, meghalt s ekkor az esztergomi szék betöltése körül minden figyelem arra irányul, hogy az elkeresztelési kérdésben megegyezésre hajló főpap neveztesse ki primássá.

Egyik főpap, aki e magas polczra méltán aspirált, elbukott, mert rideg dogmatikus fölfogásából nem engedett, a

másik elbukott, mert a liberalizmus elől nem zárkózott el teljesen.

Egyik Budapesten, a másik Rómában nem kellett.

És így járt a magyar főpapságnak minden kombinációban volt tagja.

Végre is meglepő módon oldották meg a primás-kérdést. Oly meglepő módon, ahogy csak több évszázadban egyszer történik meg.

Szerzetest emeltek a magas polczra aki nem volt angazsirozva egy oldalról sem.

Ez a meglepő megoldás, a primás első beszéde s pásztorlevelének békés hangja folytán közörmöt, a koronázási jubileumnál elmondott hazafias szónoklata pedig általános lelkesedést költött.

Ezek után kezdett kibontakozni mindnyájunk előtt az a kérdés, miért tartotta a sok érdemes között a primási székre legérdemesebbnek a kormány Vaszary Kolost? és miként lehet az „ecclesia militans“ harczi kedvét elcsitítani?

A hercegprimás hétfői nagy beszédeben harmadszor nyilatkozott meg.

Teljes lelke és egész gondolkodása, szive és hite, bizodalma és politikája nyert kifejezést a szónoklati remekben.

Azok a kik a béke egyenetlenségét várták a primás e nagyszabásu beszédéből, keserűen csatlakoztak. Mert ez a szó-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A kis csipkerózsa.

Rajz.

Irta: Sz. Buday Etel.

(Folytatás)

Utóbb már a kastélyhoz tartozó egyedüli négylábú állat, a bivalyokon kívül az öreg Bandi volt, vele horadták a vizet fel a konyhára és rajta lovagolt Neszike, mint ő szokta volt mondani: s még lovász kíséretre sem volt szüksége, paripája nem válhatott soha veszélyessé. Szelíd, türelmes volt mint egy bölcs, s rajta még a kis csipkerózsa karcos szeszélyei sem bírtak kifogni, sokszor bőven kapott ütlegekre csak nagy füleit mozgatta s csökönyösen megállott és állott addig, míg a kis urnő étvágyingerlő jóizü füvekkel nem csalogatta a tovább menésre, ilyenkor kibékülve haladtak tova, a leányka vig danája mellett, mely oly üdén hangzott, mint madárdal az erdőben.

A nagy növényház is üresen állott; a mult dicsőségének tanujeleként, csak a nagy kupban összerakott virágserepek tanuskodtak, melyekben külföldről hozatott drága exotikus növények díszeltek valaha. A napsugár, szél és vihar, kedvökre hatolhattak be a hiányos üveg nö-

vényházba. — A nap, mintegy kereste éltető melegével, szintadó sugaras fényével a régebben ösmert déli növényeket, hogy éltesse, nevelje. — A szélvihar, hogy megijeszze csipős zordságával és éreztesse romboló erejét velök. Hogy egyik sem azt találta, mit keresett, úgy a nap dédelgetve árasztá melegét az ágyakban hagyott televény földben buján tenyésző dudvára, gazra s azok virultak töle. — A szél és vihar, berontva, meg-meg tépászta zöld üstökeiket nagy dühösen azért mégsem bírt végleges ártalmukra lenni. — De mind ennél nagyobb elenségök volt a Bandi, ha urnője bevezette, hogy legelje le a kövér giz-gazt, mi az öregnek inyencz lakoma volt. S míg a füles két horpaszra tele ette magát — addig Neszi, mulatságból parittyával dobált kavicssal verte be, a még meglévő üvegtáblákat, segédkezve a jég-esőnek, melylyel egyenlő kérérlhetlenséggel bánt el a szegény üvegházzal.

Igy pusztult minden: senki nem vetett gátot az idő s az emberek romboló hatalmának.

Ha a parkban ki dőlt egy fa; az addig nyugodott a földön, míg egy szánakozó tolvaj el nem huzta, átadva lombtalan galyait korhadt törzsét a tűz enyészetnek.

Az ur és urnő, kik azelőtt fényben éltek, udvartartásuk volt, utóbb csendben elutdakt lenni és egészségesek, voltak a kastélyban állan-dóan tartott orvos nélkül is, étkezni is tudtak

ezer forint fizetéssel bíró franczia szakács s öt hat felszolgáló mihaszna kesztyüs inas nélkül is.

Ez mind nem lett volna baj — ez csak az anyagi hanyatlásra vallott, hanem a két öreg szülő elkülönített élete a szellemi egyet-értés felbomlására mutatott.

Öregségökre egymással meghasonlottak és kétfelé válvá étek Ásványiék. Az ur a kastély emeletét bírta, ott lakva egy bécsi házvezetőnővel, kit a rossz világ közelállónak tartott szívéhez. Az emeletbe vezető lépcsőzet ajtaja mindig elvolt zárva, csak ritkán nyitották fel egyesek bebocsátására. És Neszikének félelem tárgyát képezte ez ajtó, ha elment előtte, lépteit halkította, s igen örvendett ha mentül ritkábban nyitották fel előtte, és ha a bebocsátó német kisasszony örökké mosolygó arcát sem kellett látnia, mert azt a rózsás arczu szöke leányt ki nem állhatta.

Öreg anyjával a földszintet lakta Neszi — hol mint madár vigan élt, csicseregve futkosva szabad tetszésére, a másként csöndes folyosókban visszhangzott csengő dala kacajja; mindaddig míg egyszer Ásványit figyelmeztette a plébános, hogy a gyerek képeztetéséről gondoskodni kellene. Ekkor vége lett a gondtalan szabad életnek. Neszike nevelőnőt kapott s kapta egyikét a másik után; az egyik megfútot a másikat is — a másik, a növendék

noklati mestermű, melybe az ország primása rengeteg tudását, lelke kath. szellemű meggyőződését és hazafias szive érzelmeit öntötte, föllekesítette ugyan a főpapságot és a méltóságos főrendeket, meg a velők egyképen gondolkozókat, de nem nyugtathatja meg a liberálisokat, akik, hisszük mégis csak többségben vannak ebben az országban.

Már maga a beszéd tartalma sem állja meg mindenkiben a kritikát, hasztalan árult el a hercegprimás meglepően annyi ösmeretet és tájékozottságot a protestáns egyház alkotmány történelmében.

Hivatkozott a hercegprimás arra, hogy a protestánsok igen sokáig kanonjaikban és országgyűléseken szintén a szülők szabad rendelkezése mellett nyilatkoztak, de nem kutatta ez álláspontnak okait és nem kereste a magyarázatot, amelyet az akkori viszonyokban könnyen föltalálhatott volna.

Hivatkozott Poroszországra, ahol a vegyes házasságoknál a szülők határozzák meg gyermekeik vallását. De felelte a hercegprimás, hogy Poroszországban a protestánsok vannak többségben, övék a hatalom ép úgy mint nálunk a katolikusoké. Ki ne látta be itt a be nem vallott titkos szándékba, melylyel a hatalmasabb egyház a szülők szabad rendelkezését mindenütt befolyásolhatja.

De nem a beszéd tartalma az, mely aggodalmakat támaszt, hanem az a szellem, mely azt körüllegi. A hercegprimás érvelése azon javaalatában kulminált, hogy az 1868. 53. tczikket akkép kell törvényhozásilag magyarázni, mikép ez nem imperatív, nem cogeus, hanem csak deklatív törvény, melynek

tehát nemcsak sanctiója, hanem még kötelező ereje sincs.

Ama körülmény, hogy a törvénynek nem megváltoztatását, hanem magyarázatát indítványozza, mit sem enyhíti a támogatást. Az ily értelmű magyarázat egyenlő volna az 1868. 53. tczikk megváltoztatásával, s ezzel támadó csapást mért a fetekezeti béke védművére, az 1868. 53. törvényezikre.

A hercegprimás szelid természetű és hazafisága — elismerjük — nem akarja a viszályt, a harcot mégis ez a beszéd még erősebben föllobbant az ultramontanizmus szünetét és folytatódni fog a felekezeti áldatlan harc.

De mi azt fölvevük és nem engedjük, hogy a magyar kormány, a magyar állam, a liberatizmus vereséget szenvedjen. A magyar nemzet nem mehet hátra, csak előre.

Belföld.

— Az elkeresztelési vita a főrendiházban Főpapi körökhöz közel álló lap írja, hogy most már bizonyos, miszerint sem a főpapok, sem a világi kath. főrendek közül senki sem fog határozott indítványt benyújtani és így — miután a hercegprimás nem nyújtott be indítványt — a hercegprimás által körülírt álláspont nem fog szavazás alá kerülni s a budgetet úgy a főpapok, mint a kath. főrendek el fogják fogadni. Ezzel aztán a főrendiházi akció ez idő szerint minden konkrét határozat nélkül fog véget érni. Az eddigi akció eredménye abban kulminál, hogy kölcsönösen megjelölték a hadállásokat, de az ütközetet öszre halasztották.

Országgyűlés.

A főrendiház ülése.

A főrendiházban ma már csak egy részét az ülésnek töltötte ki az egyházi polémia, mert a másik részében szó volt arról is, amit tulajdonképp a napirend: a költségvetésről.

A szónokok sorában Papp Gábor dunántúli püspök szólalt fel elsőnek, ki meleg hévvel és szónoki lendülettel kelt a kormány álláspontjának védelmére. Nagy hatást keltettek szavai, melyekkel a hercegprimásnak a hazaszeretetre vonatkozó szavait aposztrofálta s éljenzésre készítette a katolikus világi főurakat is. Az 1868-ki alaptörvényt teljesen világosnak jelölte, a törvény nemcsak a vallásengvenlőséget védi, de védi a családi békét is. Ez a törvény a szülők szabad elhatározási jogát nem korlátozza, hiszen a szülő követheti azt a vallást, melyet jobbnak tart, áttérhet. A dogmák különfélesége közé van helyezve a törvény, hogy az összhangot megtartsa az ellentétes felekezetek közt.

Papp Gábor beszéde közben érkezett a terembe a hercegprimás a dunántúli ref. püspök lendületes fűtetéseit lekötött figyelemmel kísérte és sűrűn jegyzeteket vetett papírra.

Papp Gábor után újra protestáns főrendi, az agg Bóthy Zsigmond szólalt fel s rövid, szépen átgondolt beszédben fejtegette ki, miért óhajta az 1868-ki törvény fenntartását. Páffy Mór gr. a volt helytartó érvelt a hercegprimás javaslata mellett, röviden érintvén előbb a költségvetést és kijelentve, hogy multjánál és elveinél fogva kormánypárti levén, a költségvetést elfogadja és reméli, hogy a protestánsok segédkezet fognak nyújtani az 1868-ki törvény módosítására.

Nagy érdeklődés közt állott fel Szász Károly dunamelléki ref. püspök, ki előbb felszólalt püspöktársával együtt most először szót a főrendiházban. Szász Károly sok helyen költői magaslatra emelkedett beszédét mely a hercegprimás tegnapi beszédének egyes részeit is elemozte, mely figyelemmel hallgatták a főrendek s végül a baloldali pártok között élénk helvességek hangzottak fel.

Zelenka Pál evangélikus püspök is lendületes beszédben a kormány álláspontját pártolta.

Zelenka Pál után az az érdekes meglepetés várt a főrendiházra, hogy Vaszary hercegprimás szót kért, hogy a vitában fölhozottakra feleljen. A hercegprimás érvei közt az volt a legfontosabb, melylyel azt vitatta, hogy Magyarországon a protestantizmus nem szorul véde-

rákoncztalansága miatt, csak az utóbbi — Liza kisasszony állotta ki dicsőséggel a kis csipkerózsza mellett — mint ő elnevezte növendékét és igyekezett szelidséggel, türelmes után engedéssel a tuskés csipkerózsza töviseit leszedgetni.

Mi sokban sikerült is: a leányka engedékenyebb lett; tanulmányokban, nyelv ismeretekben zenében előre haladt és szerette is nevelőjét, de azért pajzán kedvteléseiből nem sldozott fel semmit. Az áldott jó Terézia nagy mama, meg elég tért engedett imádásig bálványozott unokája kedvteléseinek.

Ásványiné szikár, megörnyedt magas nő volt, erős, de jóságos vonásokkal birva, bánatos bágyadt tekintete szemei csak a kedvenc unoka látására csillogtak fel. Ha a kis csipkerózsza közé fonva karjait mondta volna — drága nagymama, a szívárvány után vágyódom, hozsd le a menny boltjáról — bizony gondolkodott volna felette, hogy miként is lehetne kedvét tölteni gyermekének.

Ilyen téves szeretet mellett vadoncz módon nevedezett Neszi, s így ugyan azon nap, midőn az ösmeretlen ifjuval találkozott a parkban, egyik cseléd balra a másik jobbra futkosott keresni délután Neszit, kit nagy atyja hivatott magához, de sehol sem találták s Liza kisasszony, kitől megszökött, a félelemtől vörösré sirta szemeit mi mitsem használt, mert nem került elő Neszi.

A kis vadoncz veszélyt nem sejtve a szőlőkertek alatt, melyeket nagy atyja dézsmára kiosztott a parasztság közt mulatott egy csoport paraszt fiu gyermekekkel, versenyt futva a pázsitos gyümölcsösbe.

Sorba állította a gatyás, mezitlábos hadat,

mint katonákat, maga állva ki élökre vezérnek, kalapját eldobva naptól hevült arcczal és kiáltotta vezényelve:

— Egy . . . kettő — hajrá! — és szaladtak észet vesztetten a gyermekek. Neszi piros csizmáskái villogtak legelő, a kitűzött odvas diófához ő ért be elsőnek.

A vesztes felek zugolódva kiabáltak — könnyű a kisasszonynak futni csizmában, nem szurják ám lábait tuskék, galyak, mint nekünk!

— Csak ez a baj! — kiáltotta Neszi fitymálva, és hetykén hirtelen ledobta kis csizmáit — na fussunk most, — én is meztelen lábakkal vagyok, — hogy ezt bebizonyítsa fehér rózsás lábacskáival előre rugdosott a légbe.

— Állj bejebb Peti — kiáltott a vonalon kijebb lépett fitos orru lenhaju sihederre. — Na fussunk újra. — Egy-kettő — hajrá!

A rohamba megint elől villogott rózsaszín talpacskái Neszinek, s ő ért újra elsőnek a czélhoz.

— Na lássátok csacsik — szölt lihegve a czélnál — futni mégis csak én tudok jól köztetek. — De ma már többet nem futok — mert ti kötekedtetek velem. — Eredj Pista hord el a csizmám! — hat gyerek is indult a csizma után — de ő fönsséggel parancsolá — már mondtam, hogy Pista hozza el — más ne merjen érte menni! — és szelid kék szemei csak úgy szikráztak az indulattól.

A fiuk meghunyászkodva huzódtak odább, látva, hogy haragszik parancsnokuk.

Pisti készséggel s némi büszke negélylyel, mint kitüntettetett, hozta a kis piros jóságát, mit Neszike felhuzott — s rövid „Isten áldjomal“ köszöntve alattvalóit, távozott.

Egy-két fiu kiválva a csoportból, utána settenkedve szöltak. — kisasszony egy rigó fészekre akadtam a nyiresbe!

— Én meg két fiatal vad gerlét tudok, melyeket meglehet keríteni.

— Több mind ennél a mit én tudok — szölt a harmadik, apró kaucsal szeméit forgatva — de hirtelen torkára forrt a nagy tudás olyat rivalt reá Neszi.

— Takarodjál! Nem kell semmi!

Es büszkén haladt hazafelé nagy kalapjával legyezve kipirult arcát, fityörészve egy jól ösmert népdalt.

Már a kis kapuban találkozott Lizával, ki megtudva, hogy a szőlőkertbeu foly a mulatság, utána indult, és megátva poros, izzadt arcú növendékét, majd újra sirva fakadt.

— Az istenért hol járt? Hogy néz ki — mért szökött meg előlem? békétlenkedett Liza, na jöjjön, siessen hadd fészülöm meg, mondatom meg, hisz maga borzas, piszkos, akár egy cigány leány — beszélt össze-vissza. Ő már egy órája kere-sük minden fele.

— Hat mit keresnek — tudják el nem vesztsem s a föld sem nyelt el. Hisz nem vagyok én rab, kinek idestova menni sem szabad, heveskedett Neszi.

— Hat még nem is mondtam — ó istenem! Nem esoda az eszem sincs helyén; az már régi dolog, szölt közbe Neszi. De rá se figyelve beszélt tovább Liza — hát a nagy-papa hivatja — erre elhalványult a leányka.

— Na csak ne ijedjen meg csipkerózsám, nem lesz azért baj, legfeljebb én kapok ki a papától.

— Nem nem! — tiltakozott bünbánólag

lemre, s így az 1868. törvény fenntartása védelmi szempontból nem szükséges, szabadelyvi szempontból ellentmondás.

Szünet után báró V a y Béla borsodi főispán mondott rövid de választékos styben előadott beszédet az 1868. törvény fenntartása mellett.

Ezután K e g l e v i c h István gr. szólott, absolute nem érintvén a kultuszvitát, hanem felszólalásában jórészt a költségvetéssel foglalkozván. Utána Z i c h y Nándor gr. történelméről az ő ismeretes klerikális nézetei érdekében.

Már egynegyed háromra volt, mikor az ellenök a vitát bezárta.

S z a p á r y Gyula gróf miniszterelnök az előrehaladott időre tekintettel, nem szólott hosszasan, csak egynémelyekben reflektált a vita folyamára. Mindenekelőtt Keglevich István gr. beszédére tette azt a szükséges megjegyzést, hogy a választások tisztasága érdekében a kormányt vád nem érheti, mert erre vonatkozó javaslata a képviselőház előtt van.

A vita súlypontjára, az egyházi kérdésre vonatkozólag fenntartja azt, amiben a kormány már kifejtette álláspontját a törvényhozás másik házában. A hercegprímás két alternatívája, az alaptörvény megváltoztatása, vagy annak a jelenlegitől eltérő interpretálása lehetetlen az utóbbi, mert ellentmond az eddigi gyakorlatnak; az előbbi, mert a szükséges faktorok egyetértése erre nézve aligha volna elérhető. Maga a jelenlegi helyzet pedig általában véve is alkalmatlan arra, hogy a törvény megváltoztatását most pertraktáljuk. Igazolt tehát ilyen viszonyok között a kormány felfogása, amelylyel a megoldásra törekszik: a részleges állami anyakönyvek behozatala.

A miniszterelnök felszólalását élénk helyesléssel fogadták.

A képviselőház ülése.

A képviselőház mai ülésén részleteiben elfogadták az állami italmérséről szóló törvényjavaslatot. A 11 és 14 szakaszokhoz Bernát Béla és Várady Károly módosítványokat nyújtottak be, melyeket azonban W e k e r l e Sándor pénzügyminiszternek és H e

g e d ü s Sándor előadónak felvilágosítása után nyomban vissza is vontak. A törvényjavaslatot a holnapi ülésen harmadszor fogják felolvasni. Ezután N e m é n y i Ambrus előadó referálása mellett elfogadták a szentes-hódmezővásárhelyi és a bártfa-eperjesi helyiérdekű vasutakra vonatkozó jelentéseket. Következett a kérvények tárgyalása. A kérvényeket Molnár Béla, a kérvényi bizottság előadója terjesztette elő. Abaujvármegyének a regale-ügyben beadott kérvénye ügyében élénk vita támadt, melyben ismételt részt vett Wekerle Sándor pénzügyminiszter, Beóthy Akos, Horánszky Nándor, Gulácsy Dezső. Végre a ház a kérvényi bizottság indítványát fogadta el, miután Beóthy határozati javaslatát, hogy az ügy tanulmányozás végett adassék ki a pénzügyminiszternek — elvetette. Ezután két óra hosszán tárgyalták D e b r e c z e n város kérvényét a patronatus ügyében. Erről lapunk más helyén közlünk tudósítást.

A ref. felső leányiskola.

Debreczen jul. 5.

A debreczeni ref. egyháznak kezdettől fogva gondja volt rá, hogy a lánygyermek is ép úgy mint a fiúk, iskolai nevelésben részesüljenek, — s ne legyenek kirekesztve azon eszközök szerzésének lehetőségétől, melyek a nép általános értelmességére és felvilágosultságára a magyar kálvinista nép ezen annyira karakteristikus sajátságára vezetnek. A külön utcai leányiskolák, azokon a helyeken, ahol most is léteznek már a múlt században felállítottak.

A debreczeni egyház később azt is megértette, hogy a társadalmi igények fejlődése többet követel a leányneveléstől is, s a nőnek is joga van sőt, hogy a családban és a társadalomban magasabb hivatású képes legyen mindenkiben betölteni, kötelessége is lépést tartani a haladó műveltséggel, ép úgy mint az emberiség másik, az erősebbik neme.

Nem elég tehát többé, hogy nő csak írni, olvasni és énekelni tudjon, hogy zsoltárokat és hit és erkölcs tanuljon.

A nő iskoláztatását és nevelését akként kell ma már berendezni és vezetni, hogy az által izlése, kedélye nemesüljön, általános ös-

meretkőre tájuljon; „meg kell a nőnek is adni azt az alapot, hogy szükség esetén magát tovább művelhesse s hogyha tulajdonképeni élet-célját elérni képtelen, akkor iskolai képzettsége legyen az a fegyver, amelylyel magának az életben utat törhet és existenciát biztosíthat“.

Ez a felfogás és meggyőződés indította a debreczeni ref. egyházat arra, hogy már évtizedekkel ezelőtt magasabb műveltséget adó leánynevelőintézetét fölállította. De ez az intézet sem felelhetett meg tökéletesen feladatának. Nem pedig azért, mert szervezeténél fogva, nem versenyezhetett az azóta felállított állami felsőbb leányiskolákkal és az által kiállított bizonyítványok nem tekintetvén állami érvényességüknek, azoknak a növendékek szükség esetén nem vehették az életben gyakorlati hasznát.

Ugy ezen hátrányos körülmény megszüntetése végett mint azon szem elől nem tévesztendő célból, hogy a ref. egyház saját leánygyermekének vallásos nevelését a felsőbb oktatással kapcsolatban saját felekezeti iskolájában minden körülmények között biztosítsa: sürgős feladatnak tekintett az egyház gondos és lelőrelátó vezetői által, hogy a leánynevelő intézet minél előbb új szervezetet kapjon és első rendű felső leányiskolává fejlesztesse.

Az egyház nem rettent vissza az új terhek, melyek ezúton vállaira nehezdednek. — Maradandó érdeme a tiszántúli ev. ref. egyházkerületnek és Debreczen város közönségének, hogy nagymértékű hozzájárulással segítettek a nem pusztán felekezeti, de első rendű közérdeket szolgáló intézet szervezésében és örökidőkre biztosították annak fennmaradását.

Az iskola már átalakulóban van s az új szervezet szerinti működését tényleg az 1892/93 tanévvel kezdi meg.

Az új szervezet alapját képező költségvetést a presbiterium vasárnapi közgyűlésében fogja tárgyalni; ekkor fog gondoskodni az új tanszékbe betöltéséről is.

Az új szervezet szerint, amint javasolva van az eddigi leánynevelő intézet mellett fennálló elemi iskola a hat osztályának tervezett első leányiskolától külön választatik és négy osztályra osztva, négy tanítónő vezetése alá

Neszi, megmondom, hogy én voltam a rossz, mert megszöktem, büntessen engemet.

— Nem kell szólni semmit, csak jöjjön sebesen, mert a nagy atyushoz jött a tiszteendővel egy ifju ur, ki nagyszerűen hegedül, azt hiszem a nagybácsi küldte Pestről, ezt kell magác-kának meghallgatnia, azért csak szaporán öltözz, szólj midőn a kastélyhoz értek, nehogy nagy papa megharagudjék.

Egy pár perc multán a kis csipkerózsza halványan ült a nagy atyja szobájában, az öreg karszékből, melybe bemélyedve egészen elveszett nyúlánk alakja és figyelmesen hallgatta a szép zenét, mely szilaj kedélyére hatott, anélkül, hogy a zenészt láthatta volna, ki hozzá háttal állt.

Midőn gyöngéden érző szíve csordultig telt busongó édes érzettel, a már bejöttkor elkezdett dallam véget ért, s a művész, kit fiatalága daczára is annak lehetett nevezni, szembe fordult. Neszi majd bálványává vált, felismerve benne az az nap majd megostorozott ifjút, de ki tette magát a szertartásos bemutatáskor, mint ha soha sem látta volna a leánykát.

Neszi ezért hálásan is köszönetet mondott szívében, mert rá nézve sem lett volna üdvös megtudni a nagy papának azon jelenetet.

Az ifju még játszott, Neszi minden ellenséges indulata daczára is, mit reggel iránta érzett, befolyása alá jutott zenéjének, s midőn nagy atyja kegyesen elbocsátotta, még akkor is fejében kovályogtak a szívet megható dal-lamok és már némileg kibékülve gondolt az ifjura, ki midőn távozott, utoljára így szólott — viszontlátásig Ágnes kisasszony! — ebből azt következtette, hogy az ifju azontul is lesz még

vendége a kastélynak, vagy is inkább a nagy-atyusnak, ki a zenéért rajongott; ő maga is művészileg játszva hegedült.

A kis csipkerózsza képzetébe feltűnt egy pár nap még az érdekes ifju alakja, egy mint a dada mesék hőse, s ez némileg foglalkoztatta nyugtalan elméjét, elvonta sok helytelen pajzán-ságtól; de azután egészen elfelejtette és újra eleven szilajszággal vadonczkodott a nagy parkon kívül is keresve szórakozást.

— Gyü te Bandi — gyü! hangzott a csipkerózsza szava egy csöndes nyári délután a faluhoz közeli kis nyíres erdőben.

Neszi a füles hátán amazonoskodott, követve néhány paraszt fiu által, kik mint testőrei mentek mellette, figyelve minden intésére.

— Jóska te — megösméred-e azon fát a melyen a rigó fészkel? — és szép nagy szemével fürkészőleg tekintgetett egyik fáról a másikra keresve a kérdéses fészket — igazán megömered-e?

— Meg én nagyságos kisasszony, hiszen a nagy vén nyírfával van, melyről tavaly szarka fészket szedtünk.

— Te, hát ha azóta kirepültek a kicsinyek? — aggodalmaskodott Neszi.

— Nem a, még tegnapelőtt is benne láttam őket.

Igy bizva a sikerbe: elértek a nevezett fához. A Jósának szólított siheder mászott a fára, Neszi minden mozdulatát érdeklőleg követte, akár egy sportman a verseny pályán rohanó páriját.

A fiu a sugár, nyír fára, tetőig mászott, melynek koronája a nehéz tehertől ivbe hajlott,

és még sem érte el a fészket, de már akkorra észre is vette, hogy csalódott, a fészkek nem rigóé volt, hanem szarkáé, mely madár szokta magasra rakni fészket. Azért a kölyök csak kiabált — „jaj de szép rigók — de nem érem el őket, nem bír a fá — nehéz vagyok! — O jaj, pedig de gyönyörűek!“

Neszi a türelmetlenségétől oda volt és szét-nézett alátvalói között, hogy melyik lenne inkább alkalmas a felmászásra, de mindegyik alkalmatlan súlylával bírónak látszott erre a célra. Azért elhatározta hogy maga megyen fel. Jóska leparancsolta rövid szoknyáját maga köré csavarva felaggatta övéhez, hogy gátolva ne legyen általa a fára mászásba. Es az istent-kisértő utra felindult.

Sebesen haladt előre csak a célra tekintve, így nem vette észre a sűrűből kilépő vadászt, ki fegyverét válláról letéve, a fiu csoport közzé állt a fá alá és aggódó arccal kísérte a gyermekleány mozdulatát; — látszott szeretne figyelmeztetőleg szólani, de nem mert, félve a meglepetéstől hogy egyensúlyt veszítve lezuhan Neszi. Azért a legrosszabbra is elkészülve, izmait kifeszítve, karjait kiárva a leányka alakja irányában várt arra, mit tudott hogy befog következni, hogy a vigyázatlan gyermek lehull mint egy aranyalma a fáról.

Csakugyan a borzalmas perc bekövetkezett — a leány egyensúlyt veszítve, zuhant alá — de a derék ifju karjai felfogták. Tehát mentve lett, és más baj nem érte, minthogy együtt zuhantak a földre megmentőjével, kit az alá repülő angyalka sulya levert.

(Folyt köv.)

helyeztetik, akik egyenként 750 frt. fizetést élveznek: kivéve a IV. osztály vezetőjét, aki a Valics Antalné alapból 800 frt. fizetést kap. Tanítónők lesznek Zalai Paula és Konrád Teréz; egyik állomásra pályázatot hirdetnek: Hajdu István helyére pedig ajánlva van Wessprémy Irén.

A jövő évben a felső leányiskolában csak öt osztály lesz, azután nyílik majd meg a VI. osztály. A varró osztály további fenntartása, főként azért, mert a női kézi munka tanítására minden osztályban sok idő és gond lesz fordítva, nem véleményeztetik.

Koss Ottília és Komjátó Sándorné, akik a polgári iskolai tanítónői vizsgát most letették a felügyelő bizottság javaslata értelmében állomásaikon meghagyandók és ha az internatus megnyílik, az 1893/94-dik tanévvel beállítandó igazgatónökkel együtt tartoznak az intézetben benn lakni.

Ezuttal két tanítónői állomás fog pályázatot utján betölteni, két igen fontos tanszék: egyik a történelem és földrajz, a másik a magyar irodalom tanítására.

A természettan vegytan és ásványtan tanítására óra adóul Kiss József főgimnáziumi tanár van ajánlva. Az ének és zene tanszék az idén nem töltetnek be rendes tanárral, hanem óradó lenne Mácsay Sándor. A ref. vallástantást szintén rendes tanárra kívánja bízni egy vélemény: e felé pedig ezután is két kaplán és az V. osztályban Kovács Lajos tanítóképezdei tanár végezné a vallás oktatást. Súlyt fektet a felügyelő bizottság a tornatanításra is, mely télen sem volna félbeszakítandó. Téli torna teremnek ajánlja a varró osztály termét.

A tandíjak teteme en lejjebb szállítandók, amivel meg lesz könnyítve a kevésbé módos szülőknek is, hogy leányaikat a felső leányiskolába járattathassák. A felső leányiskola udvarán elhelyezett elemi iskolában egész évi tandíj beírásai és tisztogatási költséggel együtt 13, a felső leányiskola minden osztályába 23 frt. Ezen kívül méltányosnak tűnik fel a bizottság előtt, hogy a felszerelés tetemes költségeire, addig, míg az egyháznak e célra más alap nyílnék, minden növendék után 2—2 frt. felszerelési díjat szedhessen.

A költségvetés főbb tételei a következők:

A s z ü k s é g l e t.

Személyi kiadások	
a) elemi iskolában	3050 frt.
b) felső leányiskolában	7250 "
Dologi és vegyes kiadások	2013 "
összesen	12003 frt.

B. F e d e z e t.

Egyházkerület segélye	1200 frt.
Debreczen város alapítványának kamatai	5000 "
Valics Antalné alap	650 "
Iskolai pénztárból	1800 "
Földbérékből	880 "
Az egyház pénztárából	950 "
Tandíjak az elemi iskolában	1560 "
Tandíjak a felső leányiskolában	3420 "
Megtérítés a női kereskedelmi tanfolyam pénztárából	300 "
összesen	15460 frt.

A mutatkozó 3457 frt. pénztári fölösleget a 6-dik osztály felállítására és a tanármók állandósítása egészen igénybe fogja venni.

E költségvetés felől a vasárnapi értekezleten többen nagy elismeréssel nyilatkoztak. — Kétségtelen, hogy azt a vasárnapi közgyűlés is elfogadja.

Ezzel új korszak nyílik meg a debreczeni felső leányoktatás történetében.

A pátronatus a képviselőházban.

A képviselőház tegnap határozott Debreczen város kegyurasága ügyében. De hogy mit azt biztosan nem tudhatjuk, annyira ellenmondó tudósítások érkeztek hozánk kérvényünk tárgyalásáról. Ha a Nemzet és Pester Lloyd tudósítása felől meg a valóságnak, ak-

kor vesztett p-ünk van és a legmélyebb sajnálkozással jelentjük, hogy a képviselőház nem szerezte meg Debreczennek a békét és megelégedést, amelyre p díg 200 óvi elmérgesedett harc után e város minden polgára vágyott felekezeti különbség nélkül. — Mi azt kértük a képviselőháztól, hogy magyarázza meg micsoda értelmű van a várossal szemben formált kegyuri követelést illetőleg az 1715. évi 108. t. cz. eme kitételének: „locom assignet“ — jelöljön ki helyet Debreczen város az építendő r. kath temp'omnak. Ezt kérte Körösi Sándor nagyszabású beszédében, melyben történelmi alapon fejtegette hogy Debreczen város nem pátrónusa a helybeli r. kath. egyháznak tehát szolgálmányokkal sem tartozik annak.

Es az országgyűlés többsége a Nemzet és Pester Lloyd tudósítása szerint nem akart bele menni a törvény magyarázatába. Holott a magyar közvélemény épen az imént zudult fel Schlauch Lőrincz váradai beszéde miatt, melylyel a törvényhozástól elvitatni próbálta azt a sarkalatos jogot, hogy a főkegyuri jog felett határozhat. (A függőlenségi párt helybeli szószólói Thaly Kálmán és Kiss Albert: hol voltak? Király Ferenczről tudjuk, hogy hivatalos kiküldetésben van elfoglalva.)

Molnár Béla előadó és Berzeviczy Albert államtitkár szállottak sikra Debreczen kérvénye ellen s bizonyították, hogy Debreczen város csakugyan pátronatus és nem bujhatik ki az ezzel járó kötelezettségek alól:

A kérdéshez szólott még Várady Károly, Irányi Dániel, Horánszky Nándor, majd ismét Körösi Sándor, Berzeviczy Albert államtitkár és Molnár Béla előadó, mire a ház elfogadta a kérvényi bizottság indítványát, vagyis, hogy a kérvény visszaküldés végett adassék ki a miniszternek.

Vajjon nem praedjudikált-e a képviselőház e határozattal a később tárgyalásra kerülő általános egyházi jogi kérdések eldöntésének?

Egészen másként adja elő a két óráig tartó vita eredményét a Pesti Napló s mi jobb eredmény híjján csak örülhetnének, ha az volna a képviselőház határozata, amelyet a Pesti napló ír.

E lap tudósítása így szól:

Molnár Béla, ismertette Debreczen város ama kérvényét, a melyben a kegyuri teher alól való felmentését kéri. Minthogy azonban a döntés jogára hivatott koronás király e tárgyban már 1846-ban határozott és ez alapon rendelte el a kormány is a kegyuri kötelezettség teljesítését: javasolja, hogy a kérvény visszaküldés végett adassék ki a miniszternek.

Körösi Sándor igazat ad Beöthy Akosnak és sajnálattal látja, hogy a kérvények tárgyalása a magyar törvényhozásban már csak üres szertartást képez. (Altalános helyeslés.) Ily formán a nép elveszti hitét legszebb jogainak egyikében: a kérvényezési jogban. Ez a kérdés, a mely szóban forog, nem a debreczeni reformatusok és katolikusok egymásközi ügye hanem a vallásügyi miniszterium ügye Debreczenel, mint jogi személylyel szemben. Debreczenben mindkét felekezet a legjobb egyetértésben é együtt és ott azaz óhajta mindenki, hogy a kegyuri kérdés éppen a béke érdekében elintézzesék. A kérvényi bizottság javaslata nem lehet utolsó szó ez érdemben. Azért nem is fogadja el, hanem határozati javaslatot nyújt be a mely szerint a kormány készítsen javaslatot az 1715-iki törvény magyarázására.

Berzeviczy Albert államtitkár nem ért egyet Körösi Sándor fejtegetéseivel és helyreigazítja az azokban rejlő tévedéseket. Törvény intézkedik világosan az iránt, hogy Debreczen város is tartozik a kegyuri terheket viselni. Elfogadásra ajánlja a kérvényi bizottság javaslatát.

Várady Károly pártolja Körösi Sándor indítványát.

Irányi Dániel utal arra, hogy ez a példa is igazolja, mily égetően szükséges az állam és egyház közti viszony rendezése. Különös találkozás a vélelennak, hogy a mikor a főrendi-

ház az elkeresztelés kérdését tárgyalja, a képviselőházban a patronatusi jog képezi vita tárgyát. A kormánynek végre teljesítenie kell kötelességét a függő egyházi kérdésekben.

Horánszky Nándor szintén hangsúlyozza, hogy e kérdések általános, országos rendezése élénk szükségét képez, de részletkérdéseket veszőly nélkül kiszakítani nem szabad. A szóban forgó kérvényre nézve óhajta, hogy a kérvény Debreczennek ne küldessék egyszerűen vissza, de tartassék az általános rendezésig függőben. (Élénk helyeslés.)

Körösi Sándor fentartja határozati javaslatát.

Berzeviczy Albert államtitkár készséggel hozzájárul Horánszky indítványához.

Molnár Béla szintén pártolja Horánszky indítványát, a melyet a ház el is fogad

Napi hírek.

— Kurucz hangverseny a Csokonai-kör javára. Káldy Gyula történelmi hangversenye olyan nagy hatást tett tegnap hogy közkívánatra még egy hangversenyt rendeznek. Káldy Gyula e hangverseny tisztajövedelmének felét a debreczeni Csokonai-kör javára ajánlotta fel. Vértesi Arnold, a Csokonai-kör elnöke ezt falragaszok és külön hirdetések útján hozta a közönség tudomására, felkérve azt, hogy tekintettel a nagybecsű műélvezetre és a nemes célra is, minél számosabban jelenjék meg. Hiszszük, hogy minden szépért, jóért és nemesért lelkesedő közönségünk meg is fogja tölteni a Bika nagytermét mit ugy Káldy, a debreczeniek régi jó ismerőse, mint a hangverseny, mind annak kiváló szereplő, meg is érdemelnek. A tegnapi hangversenyről lapunk más helyén bő méltatást talál az olvasó.

— A városi adóügyosztály: pénztár és adókövetőhivatal tisztogatás miatt pénteken délután és szombaton egész nap zárva lesz.

— A kir. tábla elnöke. Puky Gyula Budapestre utazott s különféle ügyekben előterjesztéseket tesz az igazságügyi miniszternek. Azután megkezdte szabadságidejét, amelyet Hidas Némethiben (Abauj m.) és Sárosmegyében tölt el.

— Debreczen város közigazgatási bizottsága tegnap Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnöke alatt tartotta meg július havi rendes ülését, miután gróf Dégenfeld József főispán hivatalos elfoglaltsága miatt akadályozva volt abban, hogy elnököljön. Az ülés tárgyát havi jelentések és folyó ügyek képezték.

— Posta és távtrda igazgatóság Debreczenben. A kereskedelemügyi tárca vezetésével megbízott Wekerle Sándor leírott Nagyvárad városához, hogy a posta és távirtdai helyiség ügyében hozzá felterjesztett javaslatokkal nincs megelégedve és kijelenti, hogy ha „a kincstár és a város érdekeinek méltányos kiegyenlítése nem sikerülne, a szóban forgó helyiség kérdését a posta- és távtrda igazgatóságnak Debreczenbe való áthelyezésével lesz kénytelen megoldani. Mi e góczpont fekvésére való tekintettel nem csak a közlekedés általános érdekei szempontjából előnyös volna hanem a kincstár részéről nem megvetendő megtakarítással járna. A kincstár tudvalóleg Debreczenben olyan tágas épülettel rendelkezik, hogy abban kényelmesen elfér a 20—23 tagból álló posta- és távtrda igazgatóság.

— Az őszi hadgyakorlatok. A 7. hadtest körében a gyalogsági zászlóalj gyakorlatok jul. 20-án, az ezredgyakorlatok aug. 10-én, a dandár gyakorlatok aug. 23-án és a hadosztály gyakorlatok szept. 5-én érnek véget; a zargyakorlatok szeptember 6-án és 7-én lesznek Gurahoncz-Dezna és Boros-Sebes közt. A 37. gyalogezred 3. zászlóalja augusztus 9-ig marad Nagyváradon. Ekkor elmegy Belényesre a dandárgyakorlatokhoz, hová együtt érkezik meg a 39. gyalogezrednek Debreczenben

összpontosított három és a 101 gyalogezrednek július 20-tól Nagyváradon gyakorlatozó 4-ik zászlóaljával. Belényesen a hét zászlóalj mint a 33. gyalogdandár aug. 21-ig tart gyakorlatokat azután Vaskohra megy és 25-én ismét visszatér Belényesre. A 15. huszárezred 1., 2., és 3-ik századai augusztus 8-án Nagyváradra jönnek és nem vesznek részt a gyakorlatokon.

— **Püspök szentelés.** D r o h o b e c z k y Gyulát, a körösi egyházmegye g. kath. püspökét f. hó 13-án szentelik föl Ungváron. A főszentelést Firczak Gyula munkácsi megyés püspöke végezi dr. Vallyi János perjesi és Pável Mihály nagyváradai püspökök segítségével mellette.

— **Ügyvédi kamara.** A debreczeni ügyvédi kamara részéről közhirre tétetik, hogy H o r h y Gyula ügyvéd, Kun-Szent-Márton székhelyvel, a kamara névjegyzékébe folytatólag felvételre; ellenben dr. B l a n t z Manó de-rcskei ügyvéd a kamara területéről való elköltözése folytán a fenti lajstromból kitöröltetett; Farkas Benedek ügyvéd, Török-Szent-Miklós székhelyvel, a kamara lajstromába folytatólag felvételre; Gööz István turkevei ügyvédi súlyos betegsége miatt, az ügyvédség gyakorlatától felfüggesztetett, irodája részére Kovács László turkevei ügyvéd rendeltetett ki gondnokul.

— **Történelmi hangverseny.** K á l d y Gyula történelmi hangversenye tegnap a Bikában fényesen sikerült. A nagyterem szépen megtelt intelligens közönséggel, a mit úgy a hangverseny maga mint a közreműködők meg is érdemeltek. K á l d y Gyula valódi műkincshez juttatta a magyar nemzetet, midőn összeszedte a régi századokból való dalait, különösen a kurucz időkbeli valókat, melyek leghűbben fejezik ki a magyar jellemet; különösen elismerést érdemel azért is, hogy fáradságos körutban igyekszik ezt a magyar nemzettel megismertetni.

A fővárosban ezt a hangversenyt nagy lelkesedéssel fogadták s a haza minden városa, a hol még megfordultak mindenütt szintén így tett Debreczen, a magyarság fő-vára szintén nem maradt el a lelkesedők sorából s a Bika nagytermének falai rég nem hallottak olyan viharos tapsokat, mint ezen az estén. Sajátszerű hangverseny ez, mely megkapóan fájó érzést kelt a gályarabok énekével felbuzdít a hatalmas és sokszor németet csufoló kurucz nótáival és megmutatja azt is, hogy a „nimet“ a saját czepedlis nótájával is tudta a magyar zene utánozni csufolódásképen. A bujdosók dala, a Rákóczi- és Bercsényi-dalok valóban szívet rázóak, különösen a Rákóczi-induló az ő régi alakjában t á r o g a t ó n hallva. Ez nem az a Rákóczi-induló, melyet most mi ismerünk, mely csak diadalról szól és diadalra lelkesít, hanem a magyar nemzet és Rákóczi keservét, győzelmeit, vereségeit és reményeit kifejező zenemű; itt elandalít, amott elszomorít, fellelkesít, szóval játszik a magyar ember szívének hurjain.

Igy megy ez az egész hangversenyen át, folytonos érdeklődésben tartva a hallgatóságot szépségével, műbecsével és magyar specialitásával. És a ki figyelemmel kíséri e dalok melódiáját, rögtön észreveszi, hogy szerelmi dalainak is ezek vetették meg az alapját. még a mai zene is ezekből származott, úgy a népdal, mint klasszikus zenék. Bár egy időben annyira erőt vett zenekulturánkon a német befolyás, hogy alig lehetett azt e befolyástól megtisztítani, de mégis sikerült és Káldy e tekintetben is nagyszolgálatot tett a nemzetnek, midőn visszavezeti azt a régi magyar dallamokhoz, nemcsak e hangverseny révén, hanem azzal is, hogy e zomeműveket nemsokára ki fogja adni és akkor lesz az igazán közkinés. Mint értesülünk a miniszter kormány-költségén kutatást is rendeztet régi népdalok után s a kutatók egyikéül Káldyt fogja kiküldeni.

K á l d y Gyula e hangverseny közreműködőiül legjobb tanítványai közül válogatott. C s i s z é r Irén urhölgy gyönyörű jelenség, pompás hanggal, szép iskolával bíró opera énekesnő, a kit a külföld, a berlini opera igyekszik elragadni tőlünk. A debreczeni színház igazgatója lefözhetné a németet azzal, hogy esetleges primadonna-válság esetén őt szerződötté primadonnának. A közönség minden egyes számát viharosan megtapsolta.

A többi szereplők közül briliáns zongorajátékával K u l i f f a y Gizella urhölgy köti le figyelmünket. Elegáns játéka mellett a zongora megelevenülni látszik s elfeledi az ember azt, hogy a zongora tulajdonképen kalimpáló jószág, a mit naponta tapasztalunk a zongoranyakgatók révén. Nemesak az ahhoz értők, de laikusok is teljesen megtudják érteni játékát. A többi hölgy-szereplő: P l a t z Mariska, T e l e k y Emilia és K o l o z s v á r y Etel szintén szép hanggal bíró, kiváló énekesnők, a kik úgy szólóikkal, mint az együttesekben nagy hatást értek el és zajos tapsokat arattak.

V e r e s s Sándor operaénekes páratlanul szép és erős baritonhangját ki ne ösmerné? Ő róla tehát csak annyit, hogy a kurucz dalokat különös előszeretettel és passióval adta elő s úgy neki eresztette gyönyörű hangját, hogy csak úgy zengett bele a terem. Volt is taps és hogy volt bőven.

Káldy Gyula zongorázásáról persze nem mint ítések, hanem csak mint elragadottak szólunk. Ő egyike azoknak a művészeknek, ki mint Liszt Ferencz képes arra, hogy azzá tegye a zongorát, a mi hivatása lenne, t. i. minden hangszert magában foglaljon. Káldy ujjainak sajátos használatával olyan csalódásba hozza az embert a hangok megütésével, mintha a zongorába egy-egy hegedű, kürt, czimbalom, violoncello, szat. sat. volna elrejtve és olyan lelkesedéssel önti abba egész zenei lényét, hogy az ember önkéntelenül is lelkesül a játékán.

Nagy hatást tett a tárogató is, melyet M a y e r Adolf, az opera zenekarának tagja vezet. A régi Rákóczi-indulót, melyet csak a tárogató tud hűen visszaadni, megisméltették és a közönség érdeklődéssel hallgatta a letűnt kor hatalmas zeneműszerének hangjait tovább is.

K ö z k i v á n a t r a a h a n g v e r s e n y t m a e s t e i s m é t e l n i f o g j á k é s p e d i g f e l e r e s z b e n a C s o k o n a i k ö r j a v á r a .

— **Zsebtolvaj Kólyik Ágnes** sámsoni illetőségű tolvaj, akit már többször kitolonczoltak Debreczenből, tegnap ismét pénzt lopott a piacon egy uriaszony zsebéből. Tetten kapták és átadták a kir. ügyészségnek.

— **Stern Izidor** női divat terméket átalakítás végett a mai naptól kezdve 10 napig Dr. Tihanyi Sámuel ur házába helyezi át.

— **Szenzációs bűntényben** tartott vizsgálatot tegnap a debreczeni rendőrség egy nem is messze fekvő községben. A vizsgálat adatait persze titokban tartják s a mit megtudunk róla eddig, az egy nem is egészen jól kieszt mese, melyet adunk a következőkben: Egy debreczeni apának volt három leánya, a kik közül a legkisebb és legszebb rosz utra tért, a miért aztán az apa elűzte őt a házától. A leány most bosszút forralva, megjelent a debreczeni rendőrség-nél és előadta, hogy az ő apja, a bátyja és két leánytestvére, meggyilkoltak két embert. Egy mezővárosbeli gazdag paraszt jött be hozzájuk Debreczenbe a feleségével, hogy birtokot vásároljon. Az apja kivitte a két embert egyik közeli községbeli tanya-jára és ott tartotta őket 5 napig, hogy birtokot nézzenek. Ez idő alatt elhatározták, hogy a két embert megölik és elveszik az 50.000 forintját.

Egy este az apa és fia szétválasztották a házaspárt, az asszonyt megfogták, megkötözték, a száját betömtek és levitték a pinczébe. Aztán felmentek a szobába és a férfit egy fejszével leütötték. Azután az asszonyt is megölték és feldarabolva őket, mindkettőt elásták a trágya dombba. Ezt ő onnan tudja, hogy mit csinálnak, de kiállították a tanya szélére, hogy vigyázzon nem jön-e valaki. A bűntényt csak később beszélte el neki két nővére, a kik szintén részt vettek a gyilkosságban.

A rendőrség e feljelentés folytán kihajtotta az illető községbe, vivén magával megfelelő mennyiségű rabot, a kikkel ásatásokat rendeztek a megjelölt helyen. A földet egy öl mélységben felásták, de egyetlen gyanus jelre sem akadtak, a mi maga is, de a valószínűtlen mese is mutatja, hogy az egész feljelentés nem egyéb bosszúnál, melyet a leány a családján ellen forral.

A rendőrség az ügyet áttette a királyi ügyészséghez, mely elrendelte a megnevezett

házaspár körözését s egyszersmind ártirtak a kérdéses község főszolgabírájához, hogy látkott-e az illető községben, olyan nevezetű házaspár és eltűnt-e az onnan.

— **Dr. Bruckner Ernő** operateur, főreáliskolai orvos tanár, néhány hirnevesebb külföldi gyógyfürdő megismerése céljából, 4 hétre eltávozott városunkból.

— **Könyvkiadás a Bocskay-szobor javára.** Porcsalmy Gyula előnyösen ösmert író „Tarka képek“ czimmal könyvet ad ki, melynek tiszta jövedelmét a bősörményi Bocskay szoborra ajánlotta fel. Maga a hazafias cél is buzdító, de a mű magában is érdemesnek mutatkozik. A könyv ára csak 40 kr. A gyűjtőívek augusztus hó 1-ig küldendők be M a r ó c z i M. József bősörményi nyomdatulajdonoshoz, a ki a könyvet kiadja. A mű díszes kiállításban legkésőbb augusztus végén jelenik meg.

— **Nők az államvasúti szolgálatban.** A m. kir. államvasutak igazgatósága tudvalevőleg első volt a vasutak között, amely a nőknek a vasuti szolgálatban munkakört nyitott az által, hogy pénztár- és egyéb kezelési teendőkre nőket alkalmaz. Ujabbidőben illetékes helyről vett értesítés szerint ezen kezelő állásokra, amelyek a szolgálati szabályok értelmében első sorban vasutintézet alkalmazottainak özvegyei és leányárvai, valamint szegényebb nyugdíjasok nejei és leányai részére tartandók fenn, minden oldalról annyi a jelentkező, hogy az állások korlátolt száma mellett azok alkalmazására nem csak ez idő szerint nem számíthatnak, hanem a közel jövőben sem lehet alkalmaztatásukra kilátásuk mert az időnkint beálló gyér üresedések esetére a fentebbiek szerint első sorban figyelembe veendő köréből az előjegyzettek száma oly nagy, hogy újabb felvételére nincs kilátás. Ennélfogva a m. kir. államvasutak igazgatósága ez a uton is figyelmeztetni kívánja az érdekelteket, hogy a kezelő állásokra való folyamodványokat figyelembe venni nem képes azokat minden érdemleges tárgyalás nélkül az illetőknek visszaküldeni lesz kénytelen.

— **Térzene.** Holnap d. u. 6 órakor a Nagyerdőn térzene lesz, mely alkalommal Czapek Péter karmester, a ki hetekig beteg volt, személyesen fog dirigálni: A műsor igen változatos, csupa új számokból fog állani. Ime: Hunyady László nyitány, Abránd Mascagni, Fritz barát operából, összeállította Czapek karmestert. A felgyógyult igyekezni fog az új műsorral meglepni a közönséget.

— **Az elröppent madárka.** Szemrevaló takaros asszonyka volt K. E. nagyváradai menyecske. Ez ugyan magában véve nem nagy baj, de annál nagyobb, ha erre a felfedezésre a férjen kívül mások is jutnak és az asszony sem haragszik, ha ezt minduntalan elisméltetik előtte. Férj uram persze zsörtölődött azért, az asszony sem hagyta magát és így örökös perpatvar tanyája lett K-ék háza. — Végre is asszony unta meg a dicsőséget és ott hagyta a szerelem és boldogság egykori tanyáját, elvitorlázván Debreczenben lakó szüleihez. Praktikus asszony léte azonban ahhoz is volt még ideje, hogy a házában levő összes készpénzt, fehérműveket és egyéb értékes tárgyat összecsomagoljon és magával vigyen. A férj immár a rendőrséghez fordult kérve, hogy az asszonyt hagyják ott, csak a holmit hozzák vissza.

x **Orfeum.** Scheiner igazgató daltársulata pénteken hagyja el városunkat, hol a Weber sörcsarnokában a közönség meglegedése mellett játszott szolidul. Szerződött tagjai voltak Mayerhoffer Ada, Krausz Miczi, Belgrády Juliska, Kolozsváry Aranka, Mezei János, Dangl Alajos, a Scheiner-quartet, Katz M.

— **Czigány étvágy.** K o n y á r és B a g o s községben a sertések között járványszerűen lépett fel az orbáncz és lepfene. Az elesett állatokat, amint a törvény előírja, elásták. A vidékbeli czigányok a melacz-temetésre következő éjszakán exhumáltak az állatokat s három napon át tartó lakomán a körük végeig elfogyasztották. — Az egészségügy ellen súlyosan vétő Faraovadékokat felelősségre vonták. A banda szószólója, arra a kérdésre, hogy — hogy merték az eltemetett malaczkokat felásni, így felelt:

— Csókolóm a kezsit, lábát, tens főszolgabíró ur, rosszul voltak a malacsok eltemetve a földbe. Mink jobban eltemettük, Nincs jobb má'ács temetű mint a cigány-gyomor. Az ékes és meggyőző érvelés dacára dutyiba és orvosreadőri felügyelet alá vették a cigányokat, akik azonban az orbánczos pesenye után sokkal jobban érzik magukat, mint az előtt.

x **Biztos gyógyhatás.** Mindazok, kik rossz emésztés vagy székrekedés következtében felhúvásban, szorulásban, főfájásban, érvágyhiányban vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi „Moll féle seiditz porok“ használata által biztos gyógyulást érnek el. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye az ő gyári jelvényével és aláírásával kérendők. Az ár és raktár lapunk mai hirdetésében látható.

Vegyes hírek.

* **Örökség a királynak.** A „Laib. Ztg.“ írja: A király a Lahovicében ez év márczius 14-én elhalt Jerovsek Márton által végrendeletileg neki hagyott öt frtot elfogadta s elrendelte, hogy az magán pénztárába helyeztessék.

* **Stanleyt megverték.** Megirtuk már a napokban, hogy Stanley Angolországban képviselőnek akarja magát megválasztatni. A világhírű utazó tényleg fel is lépett Londonban, a Lambeth választókerületben jelöltnek s szerdán programbeszédét is meg akarta tartani. De csak akarta, mert a váasztók nem igen hagyták szóhoz jutni. — Mikor Stanley beszédét megkezdte, egy választó azt a kérdést intézte hozzá, hogy milyen véleménye van az uruguai négy-százalékos állami kötvényekről. Stanley azt válaszolta, hogy eddig még nem volt ideje, hogy behatóan tanulmányozza ezt a kérdést. Egy másik választó azt kérdezte tőle, hogy mit tart az angol örökösödési törvény reformjáról. Stanley ismételte már egyszer adott válaszát. Egy munkás a szociális kérdéstről akarta hallani Stanley véleményét. Stanley most sem tudott válaszolni, mint az első kérdésre. Hallgatói erre irtózatot kiáltásban törtek ki. — „Es ön elég szemtelen arra, hogy bennünket a parlamentben képviselni akar?“ kérdezték tőle. — „En az unióért fogok küzdeni.“ válaszolt Stanley, dühtől kidülledt szemekkel. — „Azt majd elvegezzük mi magunk!“ kiáltották a hallgatók. „En kétszáz ezer négyszög mérföld területet szereztem Angliának!“ kezdte ismét Stanley. — „A négerektől lopta el! Hány néget gyilkolt meg? Hány gyilkosság terheli a lelkiismeretét? Mit csinált Emin pasából? Üssük le ezt az áfrikai csavargót!“ kiáltották a választók. Ez alatt egy csapat irországi, botokkal telfegyverkezve, az emelvénynék rontott, a melyen Stanleyn kívül a neje is ott volt. Stanleynét sikerült megmenetni de Stanleyt, az írek irtózatosan elpáholták. Végre a rendőség közbevetette magát s Stanleyt kocsijához kísérte. A felizgatott tömeg majdnem széjjeltörte a kocsit s a híres utazó csak nagy nehezen tudott elmenekülni. Stanley Lambeth elővárost ezentul a legsötétebb Afrikánál is sötétebbnek fogja tartani.

* **Bismarck herceg zsidó.** Azokat az erős támadásokat, melyeket a német sajtó most a volt kancellár ellen intéz, betetéli egy Lipesében megjelent pamflet, mely a legújabb tájtájából való. A röpirat „Az igazság Bismarckról“ címet viseli és egy szikra becsületet nem hagy az egységes Németország megteremtőjén. A vádak közül, melyeket a pamflet szerzője Bismarck herceg ellen szór, még a legenyhébb az, hogy a volt kancze arra nézve egész pályája nem volt egyéb, mint — üzlet, melyen negyven millió vagyont szerzett. A pamflet írja azt is kisüti, hogy Bismarck, a kinek anyja Mencken-leány volt, anyai részről zsidó származásu. A röpiratot, német lapok szerint, két antiszemita író írta.

Közgazdaság.

Az aratás Derecskén. Az aratást Derecskén is megkezdtek már: Minden való-

színűség szerint jó közép termésünk lesz. Sokat rontott ugyan a viharokkal járó sok eső, mely a különben is kövér vetéseket részben lefektette s ezáltal a szem fejlődését megakadályozta. Tengerünk jól fejlődik; szénánk rossz, eső verte. Szöllőnk nyomoruságos, a peronospora már is mutatja jelenlétét bőségesen, penész alakjában; a levelek sárgálnak, ugyszintén a fürtök is. Julius végén valószínűleg leszüretelünk, ha t. i. lesz: mit szüretelni?

CSARNOK.

Kék és vörös.

(Vége).

A parkban egy exotikus huszárruhába bújtatott cigánybanda kezdett játszani, a mely európai körútján tévedt ide.

Asztalhoz mentek. Egy óriási selyemsátor alatt állott a fényesen terített asztal.

— Szint fog vallani! Csak beszélhetnék veled, — mondta magában a Czigánybáró, miközben néhány fiatal bajtárs ur közé ült. A lilaszínű leány ott ült vele szemben Bredow kapitány mellett. Szemeit a tányérra szegezve, merev testtartással ült helyén, mint egy jónevelésű fiatal hölgyhöz illik.

Joob néhányszor átszót az asztalon, a leány helyett azonban mindig Bredow kapitány válaszolt. A Czigánybárónak lassankint rossz kedve lett veszedelmesen kezdett inni. Valaki azt mondta a vacsora végén, hogy szeretne valami jó magyar nótát hallani. A Czigánybáró kissé elgondolkozott, aztán odaintette a primást:

Rám se nézett mikor én őt megláttam. A mélabus akkordokból mintha valami végtelen fájdalmas szemrehányás szólt volna. Es Bojár Margit, mintha csak megértette volna a szemrehányást, fölemelte fejét és hosszan nézett a Czigánybáróra.

A társaság úgy találta, hogy a dal nagyon szép.

— Margit hugom valódi zenei tehetség, konstatalta az egyenruhás árbóc. Száz magyar nótát tud és képzalék, valamennyit kotta nélkül játsza a zongorán, épen úgy mint a cigány...

— Melyik a kedvencz nótája kérdezte a Czigánybáró,

A leány kissé habozott, aztán kendőjével odaintette a primást s túlbe suttozta:

Fehér galamb száll a levegőbe,
Megy a rózsám, elbucsuztam tőle;
Hová megyen merre leszén utja,
Mikor látom, a jó Isten tudja...

A kapitány elgondolkozva rázta a fejét.

— A multkor más nótára mondta, hogy a kedvencze.

— Ma ez a kedvencz nótám, mondta a leány halkán.

A Czigánybárón időközben csodálatos izgatottság vett erőt. Vajjon neki szól ez a bucsuzó nóta? Mikor a cigány elhallgatott ő rendelt egyet.

Csak titokban akartalak szeretni,
De ki kellett annak világosodni...

Most találkoztak szemeik első ízben. A leány aztán lehajította fejét.

— Szabad még egy nótát húzatnom? — kérdezte később a kapitánytól.

A hosszu Bredow boldog volt, hogy Margit az ő társaságában olyan jól mulat...

— Huzassa csak, hiszen azért van itt a cigány...

A primás a leány széke mögött állott és reákezdte:

Ne csalj meg, ne csalogass engemet,
Hiszen tudod, hogy igazán szeretlek...

Bojár Margit, mintha meggondolta volna magát, hirtelen intett a cigánynak, hogy mást akar hallani. Azt, hogy:

Azt mondják: nem adnak
Engem galambomnak,
Hanem inkább másnak,
Annak a hatókrős
Fekete subásnak...

A cigánybáró nem ivott már, hanem csillogó szemekkel nézte a csinos lilaszínűt, akinek arca most már határozottan vörösödni kezdett. Aztán, bár a hosszu kapitányon nem volt fekete suba, gyilkos szemekkel méregette.

— Ácsi, cigány! mondta Joob egyszerre Azt a nótát:

Meverek valakit,
Vagy engem valaki,
Hej, de a rózsámat
Ne szeresse senki...

A leány megszeppenhetett e fenyegetés határára, mert alkalmasint lelkiismeretét akarta megnyugtani: mikor válaszul huzatta:

Nem vagyok én oka semminek,
Édes anyám oka mindennek;
Mért nem is ad engem olyan olyan olyannak,
Kit én választanék magamnak...

A társaságnak felette tetszett ez a bizarr mulatság. A fiatal tisztken valami patyolat jó kedv vett erőt. Erősen ittak és ha értettek volna hozzá, bizonyára daloltak volna. Bredowné szive odafenn az asztal végén, anyai örömben uszott, mikor hosszu fiát sugárzó arczzal látta a szép, gazdag Margittal fecsegni. A leány buzgóan hallgatta a kapitányt, a Czigánybáróra a világ minden kincseért se mert volna nézni. Ha reá is emelte a szemét, akkor sem az arczába nézett, hanem arra a nagy vérvörös szegfüre, melyet az alkonzul gomblyukában viselt (Bol uanger tábornok tiszteletére viselte. Nagyon tisztelte a tábornokot. Hogy miért, az máig is titok maradt.)

Bredow kapitány megleste a leány gyakori pillantásait.

— Szereti a szegfüvirágot? — kérdezte unokahugától.

— Imádom!

— Ugy emlékszem, egyszer azt mondta, hogy ne hozzak virágot, nem szereti?

— Oh, ma mindent szeretek!

A kapitány elpirult füle hegyéig, aztán udvariasan elkérte a Czigánybárótól a virágot és átnyutotta Margitnak. A leány jó ideig szagolgatta, egyszer, mintha ajkaihoz vezette volna, aztán hajába tűzte. A vérvörös szín pompásan illett szőke hajához...

— Szint vallott! ujjongta magában a Czigánybáró.

A kapitány az alatt szép buzavirággék színnel festette ki jövőjét. A kapitány nem volt próféta. Ha próféta lett volna, tudhatta volna, hogy mához egy fél évre gyors vonat fog Budapestre érkezni, amelyek egy külön kocsiából a Czigánybáró fogja kisegíteni fiatal feleségét: Bojár Margitot...

Előbb azonban sok, sok viharos jelenet fog lefolyni a Bredow-házban. Az utolsó viharos jelenet után Bojár Margit kisasszony gyufás oldatot fog inni, — uagy szerencse, hogy foszforos gyufa hiányában svéd gyufát fog poharába tenni.

Herczeg Ferencz.

Vese, húgyhólyag, húgydara és köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

Salvator

sikeresen rendelve lesz.

Húgyhajtó hatású!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!

Kapható érványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

A BOLT HELYISÉG KIADÓ.

Iparhatóságilag engedélyezett önkéntes

Végkiárulás

A 4956/1892. rfk. határozata alapján engedélyezett leltározott árucikkek a mai naptól fogva

rendkívüli leszállított áron
adatoknak el.

Tisztelettel

Baum Miksa.

A BOLT HELYISÉG KIADÓ.

Üzlet átalakítás miatt a legújabb nyári női ruhakelmék is

tetemesen
leszállított áron
ajánlatnak ki:

Egy méter valódi francia batist 52 kr.
Egy métr. valódi francia batist raye 60 „
Egy métr. valódi francia atlas satin 60 „
Egy métr. valódi francia de laine 80 „
Egy méter tiszta gyapju ruha-
szövet 100 cm. széles 60 „

Kunz József és Tsa.

Debreczenben, kistemplom-bazár
Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

Férfi Chiffon ingek,
a hírneves Schroll-féle Chiffonból,
1 frt. 90, 2 frt. 20, 2 frt. 60

Gallérok, kézelők, nyakkendők,
Harisnyák Kesztyűk.

Napernyők esernyők

Kész mosó gyermek
ruhácskák.

BRASSÓI POSZTÓK,

Tricot, Peruvien és Doskin

Szabó Lajos fia

özegnél.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódi ha minden dobozon a gyárjegy, egy sas és MOLLA sokszorosított óége látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, nyálk, gyomorégés székrekedésnél májbajok vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségeknél. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerházaiban
MOLL A. gyógyszerész os. r. udvari szató, Bécs, Stadt,
Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívélyes „Isten fizesse meg“-et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel
Steinko P. J., lelkész Honnenschlag-ban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi ha mind egyik üveg MOLL A. védjegyét tüntető fel és „A. MOLL“ feliratu ónozáttal van zárva

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési-szer köszvény, csusz és a meghülés egyéb következményeinek legismerteseb népszer. Egy ónozott eredeti üveg ára: 90 krajczár

FŐ-SZÉTKÜLDÉS

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által,
BÉCS: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta póstautánvét mellett teljesítetnek.
A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész u hoz Bécs.

Kitünő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel
HORNOF, lelkész Micholup-ban.

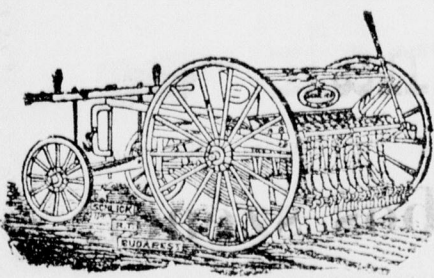
Raktár: DEBRECZENBEN, Tóth Béla Muraközy Károly gyógyszerész és Szent-Király Ti. adar. uraknál.

SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI. KERÜLET, KÜLSŐ VCZI-ÚT.

Városi iroda és raktár: PODMANICZKY-UTCZA 14. Fiók-raktár: KEREPESI UT 77

Gőz-és járgánycséplő-készületek

számos első díjjakkal kitüntetett

szab. Schlick-féle 2 és 3 vasu ekéit
mélyítő- és egytetemes aczél-ekék.

eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle

egy vasu ekék.

talajmivelő-eszközök,

valamint

Schlick-féle szab. Haladás sorbavetőgépek.

Takarmánykészítő gépek, darálók örlőmalmok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kéveköto és marokrakó arató gépek és fűkaszáló-gépek szállítató. mezei vasutak stb.

Mintaraktár, TRNKA FERENCZ urnál.

Előnyös fizetési feltételek. Leg jutányosabb árak. Árjegyek ingyen és bérmentve.

GYENES LAJOS

női divat raktára.

Debreczen, főter város ház épület.

Ajánlja jutányos árak mellett:
NŐI RUHASZÖVETEKET
és **diszket,**

Toile, batist, satin és divatos
mosókelméket

Jó szabásu fűzőket (Mieder)

Csipke, szalag és egyéb pipere crikkeket,

NAPERNYŐKET

Mintákat kívánatra bérmentve küldök.

Női ruhák elkészítetését saját szöveteimből elvállalom.

Bécs, 1873. Érdemérem	Budapest, 1885. Nagy díszokl.	Eszék, 1889. Díszoklevél.	Zágráb 1891. Nagy díszoklevél	M.-Palánkán 1877. aranyérem.	London, 1878 Díszoklevél.
--------------------------	----------------------------------	------------------------------	----------------------------------	---------------------------------	------------------------------

Csik József

esász. és kir. kizárólag szabadalm.

első szerémi portland-cement- és vízhatlan mészgyár
BECSINBAN.

Központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V. Rudolf-rakpart 8.

ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi lakosságok, valamint a n. é. építő-közönség kényelmére

Debreczenben Szabó Zsigmond fűszerkereskedő urnál
raktárt tartok, hol saját gyártmányu

Portland-cement és vízhatlan mész

folytonosan legjobb és egyenlő jó minőségben kapható. — Árjegyzékek s magyarázat kívánatra készséggel megküldetnek.

vár is, 1867. Bronz érem.	Kecskemét, 1872. Ezüst érem.	Ujvidék, 1875. Arany érem.	Szeged, 1878. Érdemérem.	Trieszt, 1883. Arany érem.
------------------------------	---------------------------------	-------------------------------	-----------------------------	-------------------------------

Gazdaságoknak

ajánlunk a közelgő eséplési évadhoz lokomobil fűtésre kitűnően alkalmas

királdi akna és darabos szenet,

a legjutányosabb árban minden állomásra szállítva.

Megrendelések intézendők a

magyar általános kőszénbánya részvény társulathoz

Budapest, Bálvány utca 8.

Képviselőt Debreczenben Klekner Mano urnál.

Nyomatott a kiadótulajdonos (Vértesi Arnold) Debreczeni Ellenőr könyvnyomdájában.

A MICHELS

ó-palánkai Kenderáztató és

Kötélfonógyár-Részvénytársaság

(Bácsmegeye.)

Sz állít:

Hajtó-köteleket,
Építéshez szükséges felhuzó-köteleket,
Hajó-köteleket,
Tutaj-köteleket, továbbá
WOOD és ME. CORMICK-féle gépek részére,
Kéveköttő-fonalat

a legjobb minőségű magyar és Manilla-kenderből.

Központ: Ifj. RAICH'L PÉTER,
Budapest, II. Halász-utca 2. sz.

Női ruhaszövetek Gyapju Voile-ok,

Mosó-Voile-ok, Batist, Zephir, Atlas-Satin.

Vásznak. Kész felhárnyok.

Szőnyegek, függönyök,

ágy és asztaltörtek,

Szabó Hajos fia cégénél.

Leszállított árak az egész időny alatt.

D

Előfizetési ár

Meg

Magy

Keve
természet
mint hazá
záját ter
aranyat
merek a
dag forrá
mindmaga
lalkozásn
gazdag g
s a felföl
minden t
kus fürd

S m
pátok eg
tól megra
ban vetel
vált hegy
bé ismer
luk az u
sokat. De
német el
a termés
felföld
látja, ho
szót sem

És
teljesen
magunk
saját fűr
ségnek
tölti a m
rienbadb
isten tu
százan,
bádot, M
csot meg
Mi ennel
letet ad
hogyan
nya mia
fürdőike
dóink dr
hogyan
ságban
minden
igaz, ho
földieket
Ostende

Ez
nyagolás
hazai fűr
nyelem
De ehez